



Workshopar

med boende, personal och
chefer på vård- och omsorgsboende

Linda Nyholm, projektledare Nestor FoU-center
Cathrine Coulianos, enhetschef Botkyrka kommun

FoU Välfärds konferens
2024-10-18

Bild: AI-genererad av ChatGPT

Proaktivt förhållningssätt på VoB



- Tredje delen i ett projekt om hälso- och sjukvård på säbo/VoB.
- Omställningen till God och Nära vård (från passiv mottagare till aktiv medskapare, från reaktiv till proaktiv och hälsofrämjande).
- Ovanligt med deltagande metoder/samskapande på VoB. Fungerar det? **JA!**

Rapporter: För en god och jämlik hälso- och sjukvård på särskilt boende, Nyholm & Björkman.

[Del 1: Gapet mellan uppdrag, resurser och de äldres behov](#), 2021

[Del 2: En trygg plats med förbättringspotential](#), 2023

Syfte och frågeställningar

Undersöka och utveckla proaktiva förhållningssätt för att:

- bidra till god hälsa och välmående hos personer som bor på vård- och omsorgsboende
- personal och chefer ska få praktisk kunskap om hur de kan samskapa med varandra och boende

Frågeställningar

- Vad innebär ett proaktivt förhållningssätt för VoB?
- Vad har VoB redan på plats?
- Vad behöver VoB utveckla?

Metod – gemensamma workshoppar

- Boende och personal/chefer deltog
- Fokus på välbefinnande – att må bra
- Övningar som utforskar boendes behov och önskemål
- Tillsammans spåna fram och konkretisera idéer som de vill testa



En planeringsgrupp med chefer, personal och boende träffades innan workshoparna

Om workshoparna

VoB 1

- Start okt -23, avslut juni -24
- 13 workshopar

VoB 2

- Start feb -24, avslut juni -24
- 9 workshopar

Ofta deltog 6-7 boende och lika många personal/chefer

- 1 timme per workshop.
- Boende på de somatiska avdelningarna bjöds in att delta.
- Personal som jobbade deltog (usk, ssk, AT, FT, chefer).
- Nestors projektledare förberedde och höll i workshoparna.
- 2 övningar med tillhörande mallar. Boende och personal samarbetade.

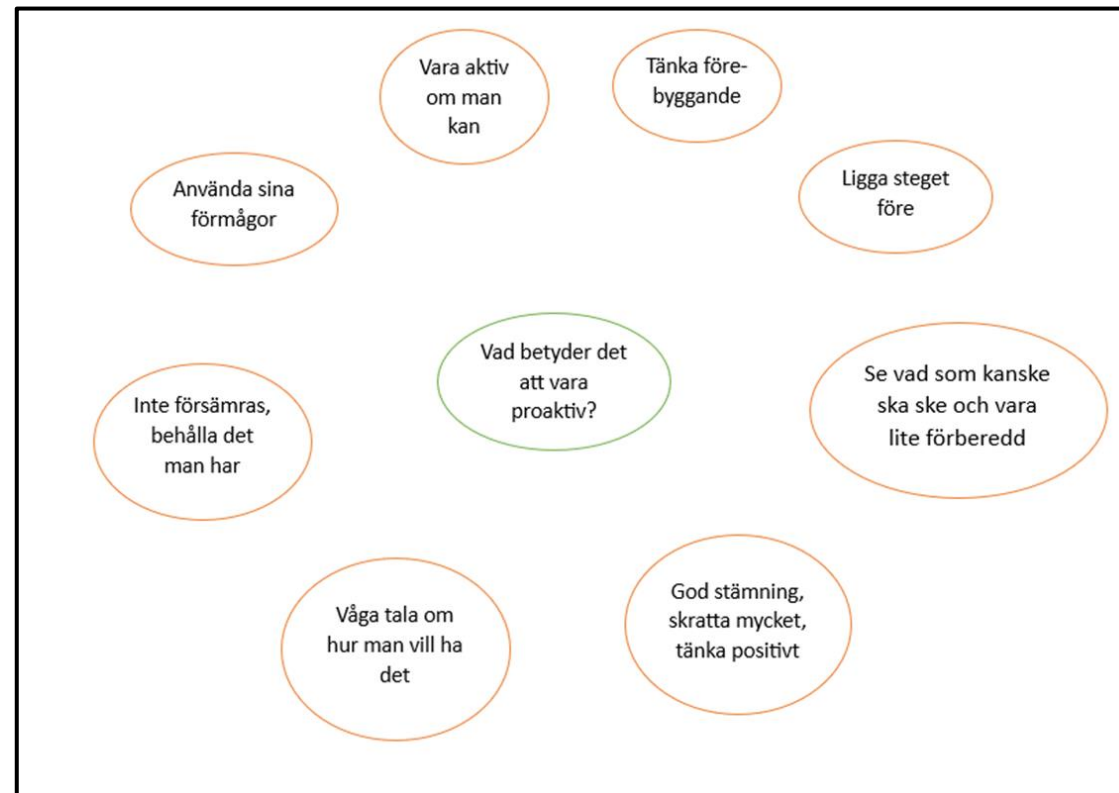
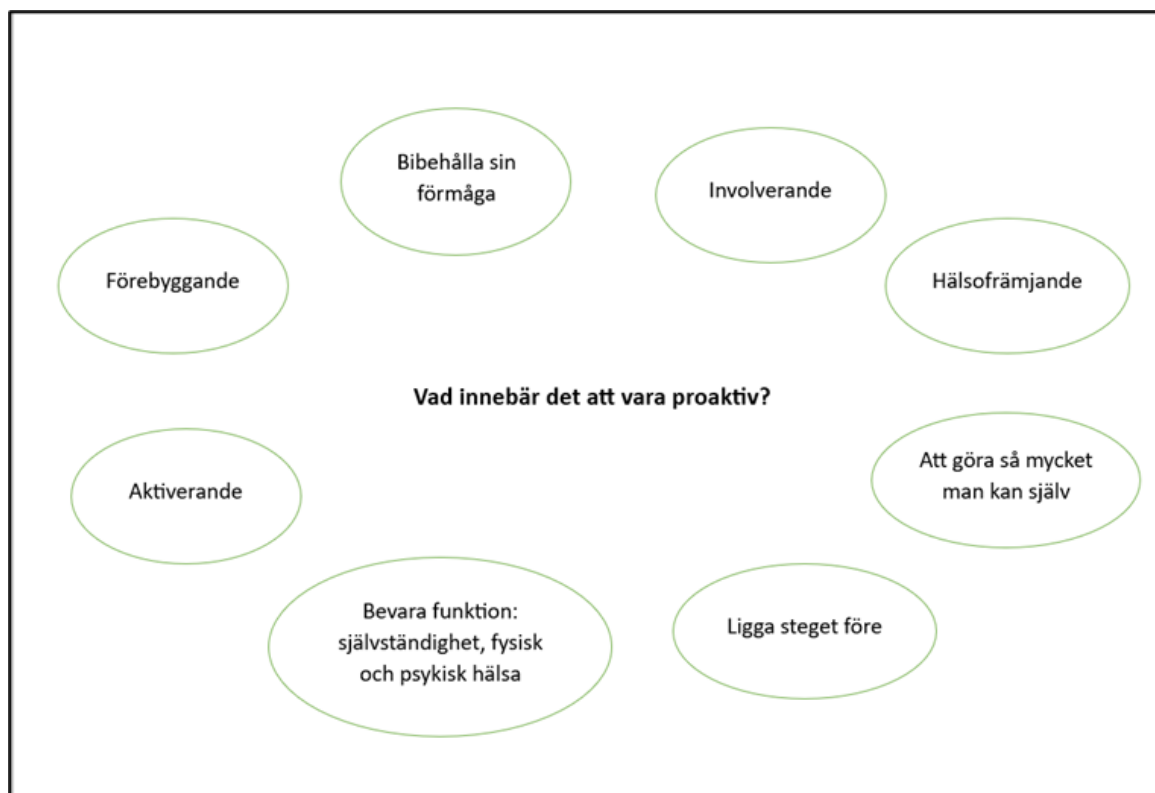
Upplägg för workshoparna

1. Incheckningsfråga
2. Eventuell återkoppling från föregående workshop
3. Två övningar med tillhörande mallar
4. Utcheckningsfråga

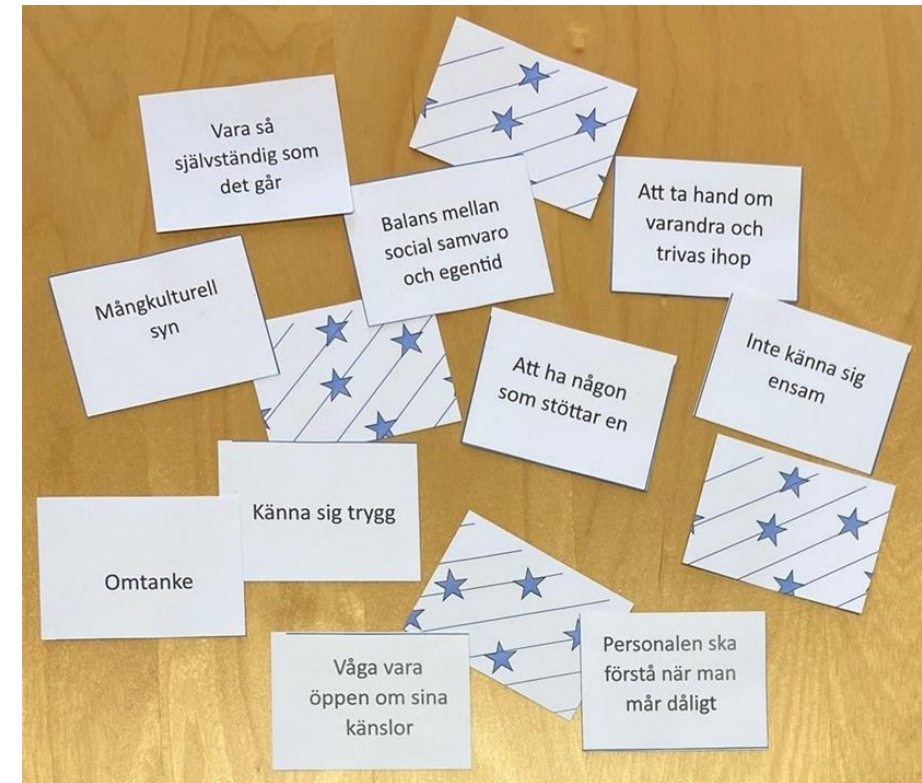
Vilket är ditt favoritprogram på TV eller radio? Berätta mer om programmet!

Vad är det bästa som har hänt den här veckan?

Vad innebär ett proaktivt förhållningssätt för VoB?



Vad är viktigt för ditt välbefinnande?



HINDERBANAN



Gör så här:

1. Välj en aktivitet som du skulle vilja göra. Antingen från listan, eller hitta på något eget.

Skriv aktiviteten här: Styrketräning.....

2. Varför gör ni INTE redan aktiviteten? Vad hindrar er?

Skriv 4 hinder som står i vägen:

Hinder 1: Vi har inte så mycket redskap att göra styrketräning med.

Hinder 2: Personalen bjuder inte in till aktiviteten styrketräning.

Hinder 3: Andra boende inte intresserade, eller orkar inte med styrketräning.

Hinder 4:

Idéer



Hur ska ni komma förbi dessa hinder? Prata med varandra och försök komma på förslag till lösningar på alla eller några av hindren:

Förslag på lösning till hinder 1:

- fråga oss vad vi vill ha för redskap
- exempel: hantlar gummiband
-
-

Förslag på lösning till hinder 2:

- Personalen planera och bjuder in till aktiviteten
-
-

Förslag på lösning till hinder 3:

- Personalen frågar sina kollegor på andra avdelningar om någon boende vill vara med
-

Förslag på lösning till hinder 4:

-
-
-
-

Vad tyckte deltagarna om workshoparna?

- Trevligt att umgås och prata med varandra.
- Positivt att få lära känna varandra (boende och personal).
- Positivt att umgås mellan avdelningarna.
- Bra att få komma med olika förslag.
- Intressant att höra andras åsikter/förslag.



- Det passar inte alla. En del tycker att det är omöjligt att vara med.
- Det kan vara svårt att hänga med, av olika anledningar.
- Svårt att förstå vad workshoparna leder till.



Reflektioner från verksamhetens perspektiv

Viktigt att enheten har förutsättning att tillgodose vad de boende framför som önskemål.

Utmaningar

- Boende med kommunikationssvårigheter, med nedsatt hörsel, bristande kunskaper i svenska språket. Viktigt att det finns omsorgspersonal med i samtalen som känner den boende bra och kan förmedla vad som sägs och den boende vill få sagt.
- Kognitiv svikt: små grupper med max två – tre boende för att kunna samtala.
- Träffarna får inte vara för långa. 45-60 minuter har fungerat bra.

Erfarenheter – fungerat bra

- Samtal där de boendes röst kommer fram
- Samtal kring vad man mår bra av
- Samtal om aktiviteter
- Nya idéer till aktiviteter
- Lyssna och berätta för varandra

Förutsättningar för att det ska fungera

- Engagerade chefer som deltar
- En personal/chef per boende

Erfarenheter – fungerat sämre

- Att samtala om komplexa frågor kring den egna förmågan
- Att hålla en röd tråd
- Hitta tid som passar både boende och personal
- Sprida info och samla synpunkter mellan workshopar
- Att ge instruktioner så att alla hör
- Ibland svårt för personal att repetera och förklara övningen för de boende
- Att testa nya saker utifrån idéer som framkommit

Vad har workshoparna lett till?

- Förslag på nya aktiviteter
- Aktiviteter i mindre grupper, t. ex gympa
- Fredagsmys på egna avdelningen
- Styrketräning med gummiband och hantlar
- Berättargrupp
- Bibliotek
- Information till boende om brand har införts som rutin
- Gemensam minnesstund för att uppmärksamma när någon boende avlidit

Önskemål om dans/musik – behövs en omsorgspersonal för två boende så att den boende blir sedd. Kan vara svårt i praktiken.

Vad har VoB redan på plats och vad behöver utvecklas?

Finns på plats

- Personal som lyssnar och stöttar när boende behöver hjälp
- Aktiviteter som uppskattas
- Umgänge på avdelningen

Behöver utvecklas

- Ta tillvara på nya idéer från de boende
- Anpassade aktiviteter
- Umgänge på avdelningen/mellan avdelningarna

Varför testa workshoppar?

- Bra metod om man vill få fram boendes åsikter eller förslag/idéer.
- Delaktighet - fler boende kan göra sin röst hörd.
- En trevlig stund – uppskattas både av boende och personal.
- Samtal som stärker relationen boende – personal/chefer.

Man behöver inte ha en serie med workshoppar, metoden går att använda för att få input kring en viss fråga.

Nestors workshopmaterial

Ett stödmaterial till dig som vill prova att arbeta med workshoppar i äldreomsorgen.

Två delar:

1. Planering och förberedelser
2. Instruktioner och övningar (+ tillhörande mallar)

Publiceras snart på nestorfou.se

Har du frågor, kontakta linda.nyholm@nestorfou.se



Tack!

linda.nyholm@nestorfou.se

cathrine.coulianos@botkyrka.se